

Kartlegging av konsekvenser av ny uførepensjon i kommunal sektor

Seminar Pensjonskontoret 31.01.2017
Fredrik Haugen, Actecan

Bakgrunn

- Uførereformen 01.01.2015:
 - Ny uføretrygd i folketrygden: fra beregning som gammel alderspensjon til 66 % av inntekt opp til 6 G
 - Ny uførepensjon i offentlige tjenstepensjonsordninger: Fra bruttopensjon (66 %) til netto tillegg til uføretrygd (3 % / 69 %)
 - Nye skatteregler: fra særskilte regler til beskatning som lønnsinntekt

- Pensjonskontorets oppdrag:

Riksmeklerens protokoll av 26.05.2014:

"d) Vedrørende de nye uførepensjonsreglene

Styret for Pensjonskontoret bør følge nøye med på situasjonen for uføre ved overgang til nye regler. Dette bør gjelde både de som er uføre på overgangstidspunktet, og nye uføretilfeller etter at nye regler er trådt i kraft".

Endringer i offentlig tjenstepensjon

- Nye beregningsregler
- Ikke uførepensjon for lavere uføregrad enn 20 %
- Nye regler for avkortning av uførepensjon mot arbeidsinntekt
- Endret alder for overgang til alderspensjon
- Etteroppgjør

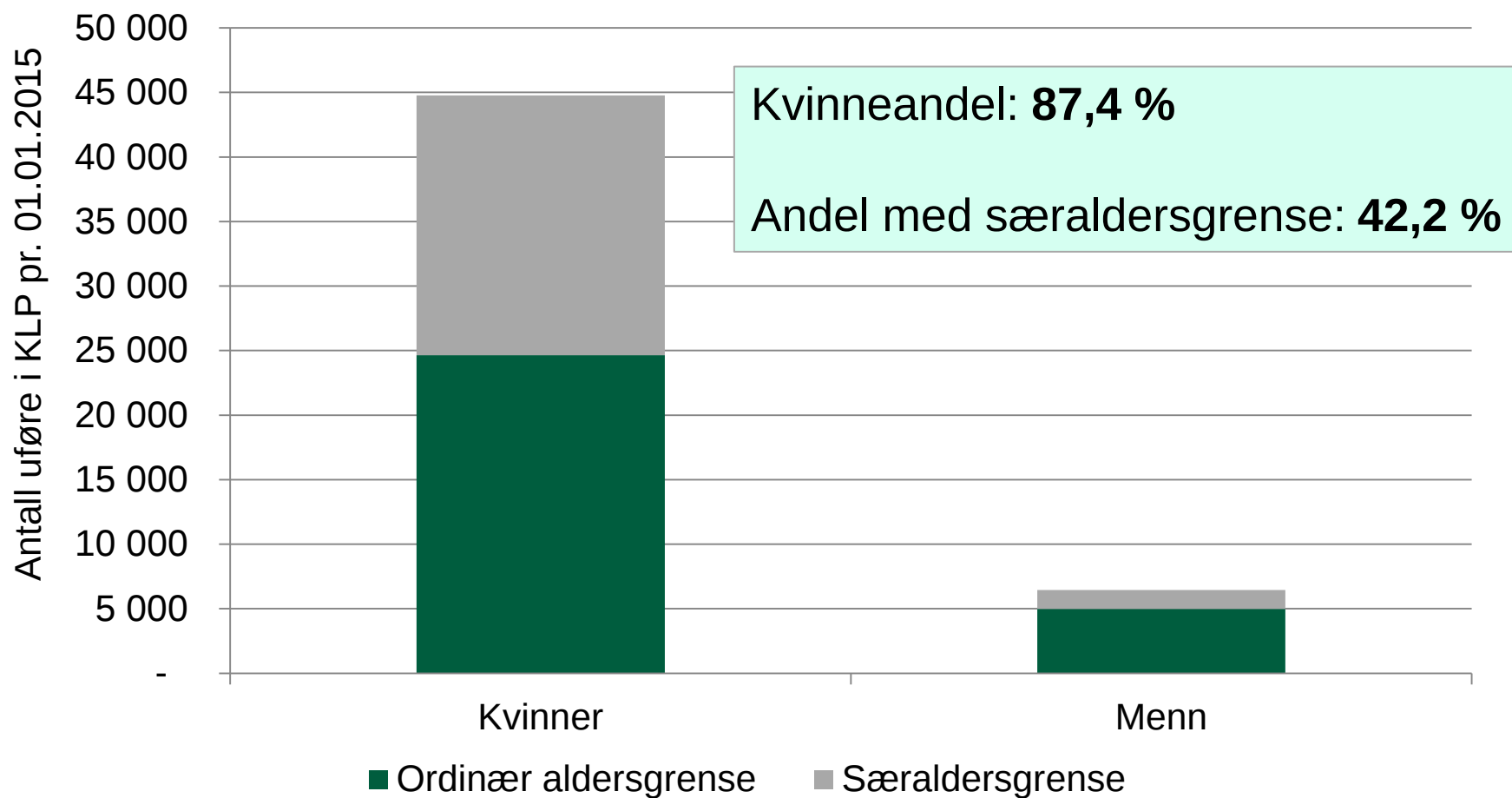
Oppdrag – konsekvenser for «konvertittene»

- Kartlegge konsekvenser for de som mottok uførepensjon før 01.01.2015, og som fikk konvertert denne til nytt regelverk
- Altså: Ikke konsekvenser for nye uføre etter 01.01.2015
- Kartleggingen bygger i stor grad på innhentet informasjon fra KLP

Hva inngikk i kartleggingen

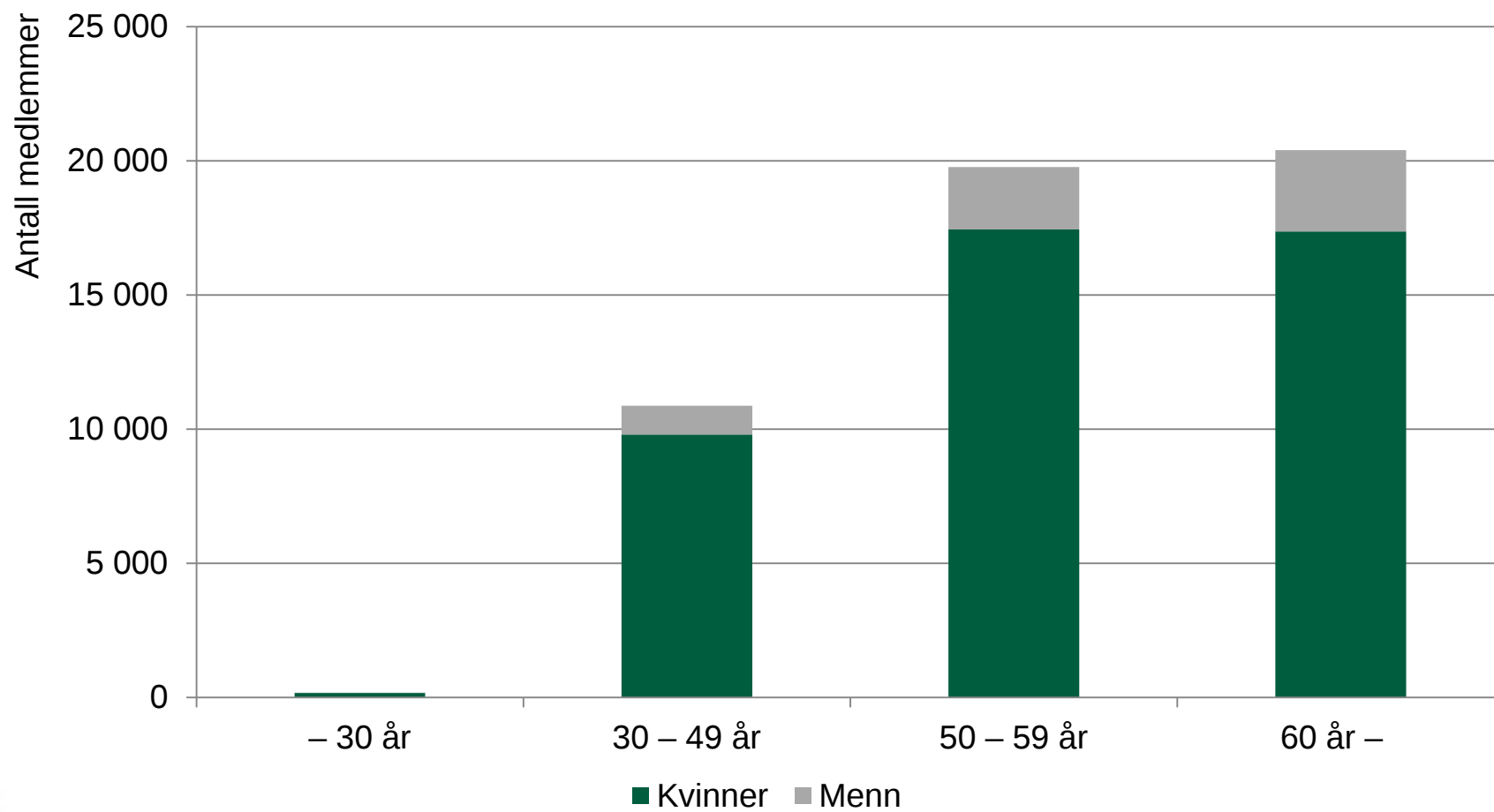
- Statistikk: hvor mange uføre ble omfattet av konverteringen og kjennetegn ved disse
- Gjennomgang av informasjon sendt til uføre som ble omfattet av konverteringen
- Registrerte konsekvenser per 01.08.2015 av:
 - Endrede skatteregler
 - Endret alder for overgang til alderspensjon
 - Nye regler for avkortning mot arbeidsinntekt
 - Øvrige konsekvenser

Hvem ble berørt av omleggingen

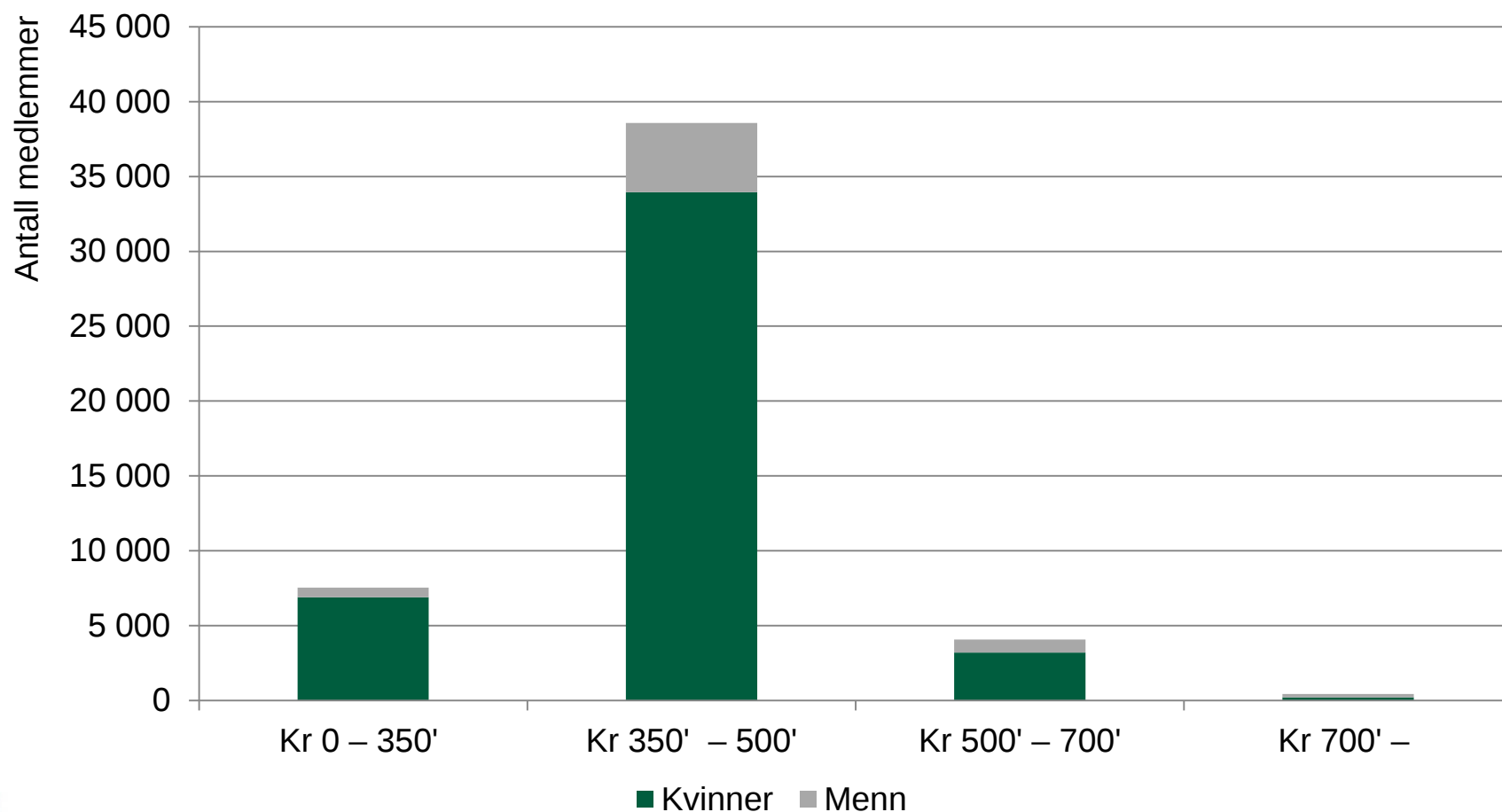
Kilde: KLP

Aldersfordeling uføre pr. 01.01.2015

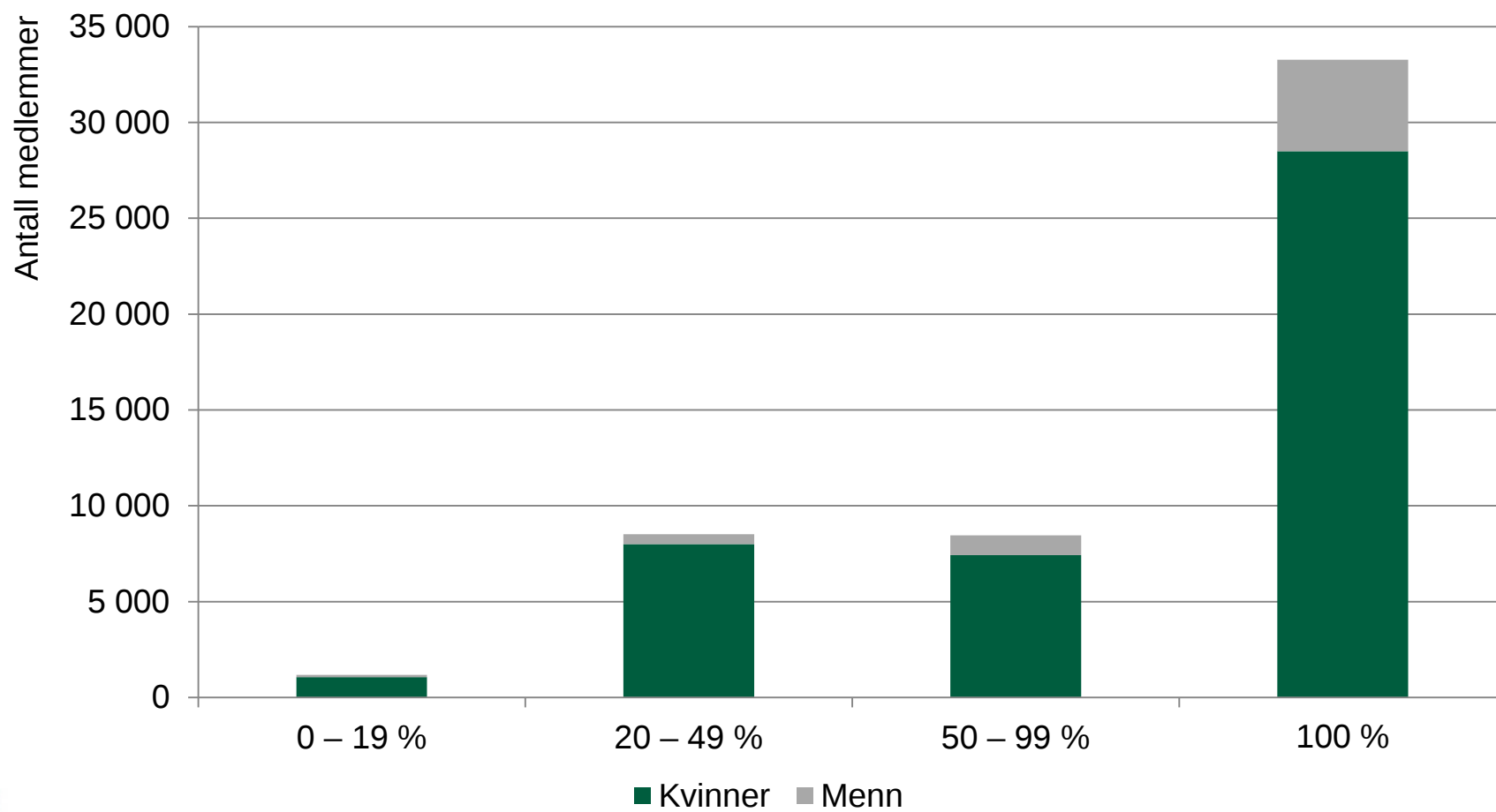
Kilde: KLP

Pensjonsgrunnlag uføre pr. 01.01.2015

Kilde: KLP

Uføregrader pr. 01.01.2015

Kilde: KLP

Informasjon om overgangen fra KLP

- Uføre fikk i november 2014 brev fra KLP om overgangen:
 - Betydning for ytelsen fra KLP
 - Behov for å korrigere inntektsopplysninger dersom disse ikke er korrekte
 - Nye rutiner for innhenting av inntektsopplysninger
 - Informasjon om etteroppgjør
- I januar 2015 fikk de også melding (SMS) om nye skatteregler for uførepensjon
- KLP har også lagt ut mye utfyllende informasjon på nettsidene

Henvendelser til KLP

- Mottok 10 000 skjemaer med korrigerte inntektsopplysninger (langt flere enn antatt)
- Ulik praksis for forskuddstrekk av skatt hos NAV og KLP:
 - NAV endret forskuddstrekk til 10,5 måneder
 - KLP avvartet endring i regelverket, og trakk fremdeles i 11 måneder
- Diverse annet
 - Hvilke inntekter skal registreres og hva er inntektsgrensen
 - Omregning fra konvertitt til ikke-konvertitt
 - Lavere opptjeningstid ved omregning til alderspensjon ved 67 år
 - Etteroppgjør

Konsekvenser av endrede skatteregler

Før 2015

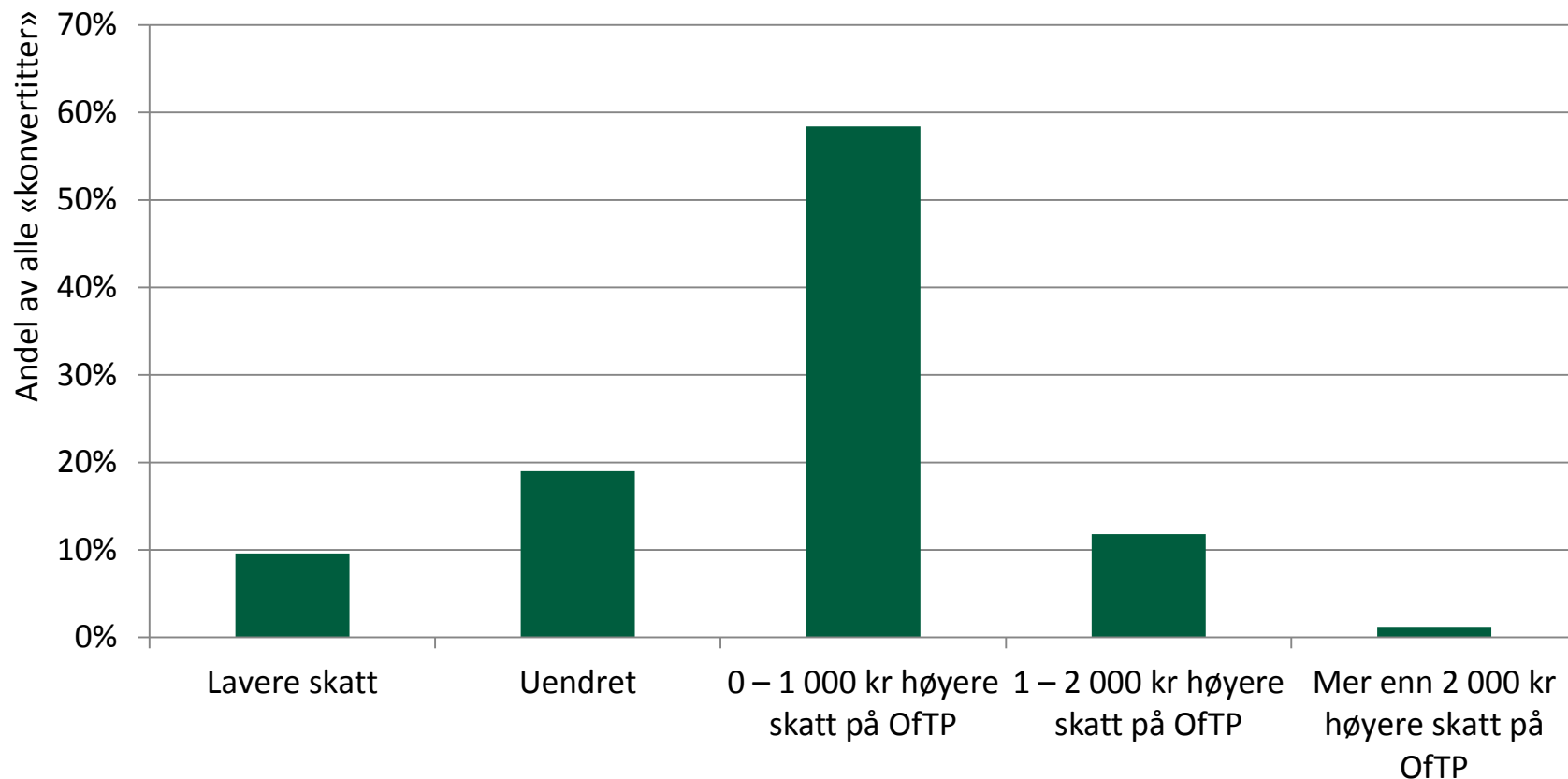
- Skattlegging som pensjonsinntekt
 - Skattebegrensningsregel, særfradag, mm.
 - Lavere trygdeavgift

Fra 2015

- Skattlegging som lønnsinntekt

Endret skatt etter reformen

Skatt på uførepensjon fra KLP, per måned

Betyr dette lavere utbetalt uføreytelse?

- Økt skatt på samme brutto uførepensjon fra KLP betyr **IKKE** nødvendigvis lavere utbetalt **samlet** uføreytelse
 - Utbetalt uføreytelse fra folketrygden kan være høyere enn før reformen
 - Dermed kan summen av uføretrygd og uførepensjon fra KLP likevel være høyere etter 01.01.2015

Endret alder for overgang til alderspensjon

- **Før** uførereformen:

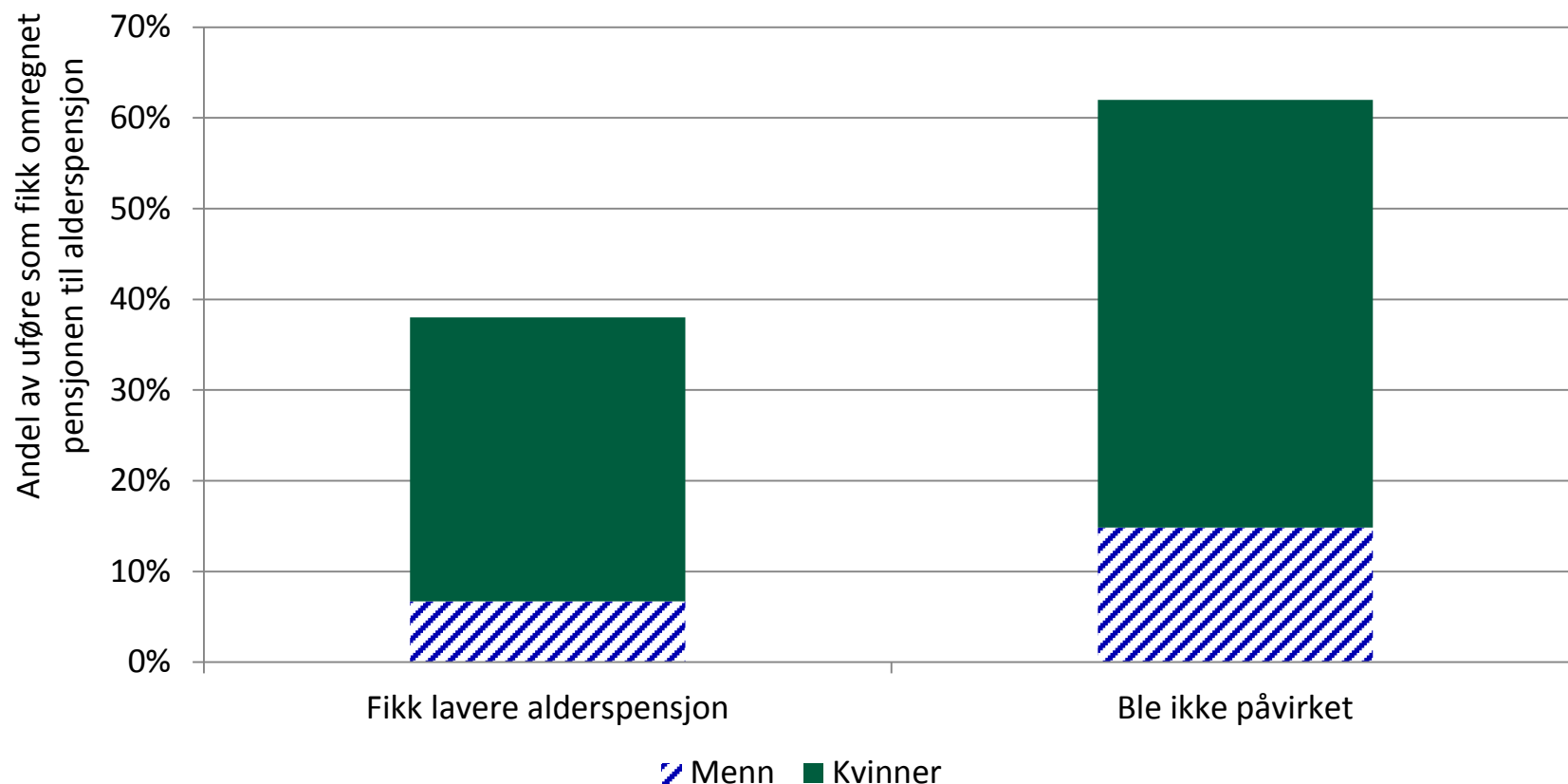
- **Etter** uførereformen

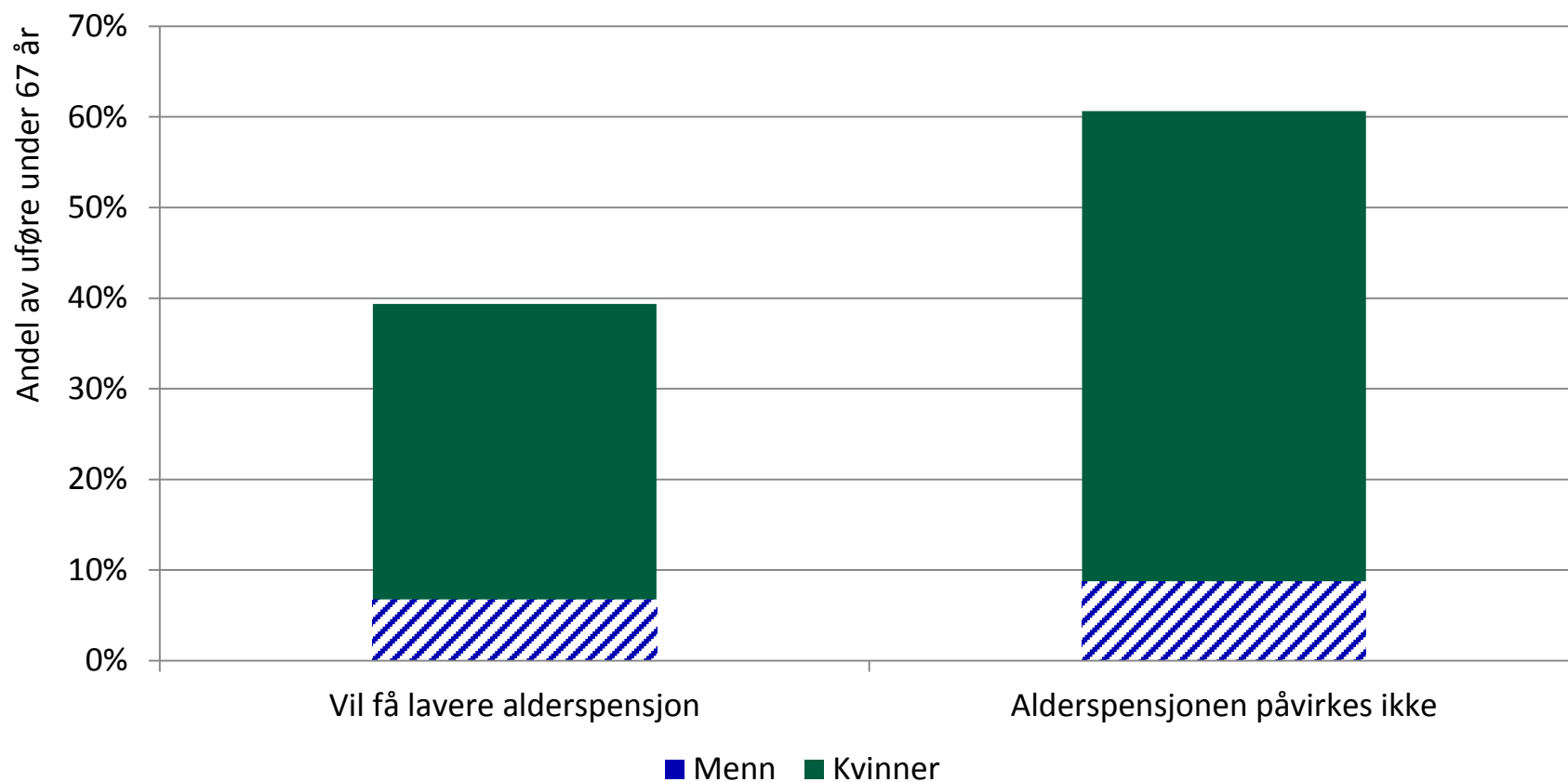
- Færre opptjeningsår for alle med 70 års aldersgrense
- De som var mellom 67 og 70 år ble overført til alderspensjon per 01.01.2015

Endret alder for overgang til alderspensjon

Uføre mellom 67 og 70 år pr. 01.01.2015

Uføre under 67 år pr. 01.01.2015

Avkorting mot arbeidsinntekt

- KLP hadde **ikke** registrert endret adferd:
 - Første halvår 2014: ca. 2 700 fikk redusert uføregrad pga inntekt
 - Første halvår 2015: ca. 2 200 fikk redusert uføregrad pga inntekt
- **Dette kan** skyldes endrede rapporteringsrutiner
 - Før: arbeidsgiver skulle rapportere økt inntekt
 - Nå: pensjonistene skal selv melde
- Hvis riktig: Kan bli mange negative etteroppgjør i 2016
- Pensjon stanset pga inntekt høyere enn 80 % av tidligere inntekt:
 - Gjelder 1 064 pensjonister første halvår i 2015

Samordning for særaldergrensepensjonister

- Ved overgang til alderspensjon fra særaldersgrensen:
 - Samordningen med uføreytelsen fra folketrygden blitt strengere enn tidligere – kan gi store tap i pensjon
- 772 personer berørt av disse samordningsreglene fra 01.01.2015 til 01.08.2015
- ASD fastsatte i desember 2015: «Forskrift om samordning av alderspensjon før 67 år [...] med uføretrygd fra folketrygden – overgangsregler»
 - Samordning som om uførepensjon beregnet etter gamle regler
 - Fikk virkning fra 01.01.2015

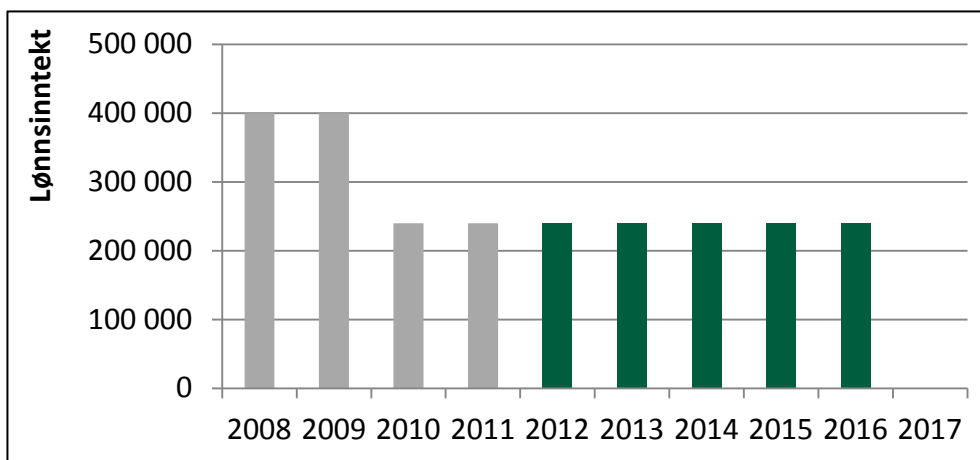
Beregning etter nye regler for opprinnelige «konvertitter»

- I visse tilfeller kan uførepensjonen fra KLP bli beregnet etter nye regler også for personer mottok uførepensjon før 01.01.2015
- I slike tilfeller **kan** pensjonen fra OfTP bli lavere enn før 01.01.2015
- Fikk ikke tall for hvor mange dette gjaldt
- I etterkant av kartleggingen har denne problemstillingen fått en del oppmerksomhet
 - Høringsforslag fra ASD om endring (for en del tilfeller) med frist 06.01.2017

Lavt beregningsgrunnlag i folketrygden for delvis uføre

- Ny uføretrygd beregnes ut fra inntekt i årene like før uføretidspunktet
- Delvis uføre i KLP med uføregrad lavere enn 50 %, som etter 01.01.2015 får høyere uføregrad og dermed rett på uføretrygd kan da få lavt beregningsgrunnlag i folketrygden

Eksempel: 40 % uførepensjon til 2017

-
- I gammel uføreordning kompenserte offentlig tjenstepensjon for lav folketrygd gjennom samordningen
 - Fikk ikke tall for hvor mange dette gjaldt
 - Også denne problemstillingen har siden fått en del oppmerksomhet
 - Endringsforslag i høringen fra ASD med frist 06.01.2017
 - De som mottok uførepensjon før 2015 skal i slike tilfeller gis et tillegg i offentlig tjenstepensjon slik at samlet pensjon blir som før 2015

Oppfølging våren 2017

- Actecan skal våren 2017 foreta en ny kartlegging av konsekvenser av ny uførepensjon
- Vil følge opp mange av de samme temaene som i 2015, men vil også se på blant annet
 - Erfaringer med etteroppgjøret for 2015
 - Effekter for nye uføre, blant annet med særaldersgrense
 - Samlet pensjon etter skatt før og etter reformen (hvis mulig)